

8 นโยบายการศึกษา จาตุรนต์ ฉายแสง

นำเสนอเมื่อ : 12 ก.ค. 2556

8 นโยบายการศึกษา "จาตุรนต์ ฉายแสง" นายจาตุรนต์ ฉายแสง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แถลงนโยบายการศึกษา พร้อมประกาศ 8 นโยบาย เพื่อเร่งรัดดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล และสานต่องานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2556 ที่ห้องประชุมราชวัลลภ

• **ย้ำการพัฒนาคน เป็นโจทย์สำคัญของการปฏิรูปการศึกษา และยกระดับพัฒนาประเทศ**

รมว.ศธ.กล่าวว่า การปฏิรูปการศึกษาได้พิจารณาจากโจทย์ใหญ่ คือขณะนี้ประเทศไทยกำลังอยู่ในสังคมขนาดใหญ่ ในภูมิภาคและสังคมโลก ในขณะที่ปัจจุบันได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจโลก ซึ่งสหรัฐอเมริกา ทวีปยุโรป รวมทั้งประเทศใหญ่ๆ ของทวีปเอเชีย เช่น จีน ญี่ปุ่น เกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ แม้บางประเทศ เช่น จีน จะมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เร็วมาก ก็ได้รับผลกระทบดังกล่าวทำให้มีการชะลอตัวทางเศรษฐกิจลง ในสภาพเช่นนี้จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องเตรียมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อที่จะให้อยู่รอดในภาวะการณปัจจุบันหรือในอนาคตต่อไป นอกจากนี้จะมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน พร้อมทั้งความพยายามที่จะเชื่อมโยงกันของกลุ่มประเทศอาเซียนกับนอกภูมิภาคอาเซียนอีกด้วย

การจะสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน จึงจำเป็นต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบ Logistics ที่สำคัญของประเทศ เช่น ด่านการคมนาคม การสื่อสาร ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายชัดเจนและกำลังเร่งดำเนินการในขณะนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็นและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ แต่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่สำคัญมากและขาดไม่ได้ คือ "การพัฒนาคน" เพราะฉะนั้นจึงเป็นโจทย์ที่สำคัญของการจัดการศึกษาและปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทย

การศึกษาต้องเดินหน้าสู่การสร้าง การพัฒนา เตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 เป็นผลจากการปฏิวัติงานดิจิทัล (Digital Revolution) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาให้คนเป็นทรัพยากรมนุษย์ ที่มีความสามารถ มีทักษะ ความถนัด ความชำนาญพร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น

• **ประกาศนโยบาย "2556 ปีแห่งการรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา"**

จากผลการประเมินการจัดอันดับโดย IMD พบว่าในปี ค.ศ.2013 การศึกษาไทยอยู่ในอันดับที่ 51 จาก 60 ประเทศ และผลการประเมินการทดสอบ PISA ทั้งด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน ในปี ค.ศ.2009

พบว่าเด็กไทยอยู่ในอันดับที่ประมาณ 50 จาก 65 ประเทศ ในขณะที่ผลการจัดอันดับ 400 มหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดในโลก โดย Times Higher Education World Rankings ในปี ค.ศ.2012-2013 พบว่ามีมหาวิทยาลัยไทยเพียงแห่งเดียวที่ติดอยู่ในกลุ่ม 351-400 เป็นสภาพที่เป็นจริงที่เราประสพอยู่

รัฐบาลปัจจุบันมีนโยบายด้านการศึกษาที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งได้แถลงไว้ชัดเจนต่อรัฐสภา ให้มีการปฏิรูประบบการเรียนรู้ ซึ่งหมายความว่า รัฐบาลมีความเข้าใจและกำหนดเป็นนโยบายที่ปฏิรูปการศึกษา และได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ โดยนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รมว.ศธ.คนล่าสุด ได้เริ่มดำเนินการปฏิรูปหลักสูตรอย่างตั้งใจและจริงจัง แต่เมื่อพิจารณาจากสภาพการณ์ของสังคมโลก จากโจทย์ที่ประเทศนี้จะต้องรับมือ ก็มีความจำเป็นที่เราจะต้องยกเครื่องการศึกษาไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐานในระดับสากล และสอดคล้องกับสังคมโลกยุคใหม่

ในฐานะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ควรจะประกาศให้ "การศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ" โดยกำหนดให้ปี 2556 จากนี้ไปเป็น "ปีแห่งการรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษา" ซึ่งหมายความว่า เราจะทำตามลำพังไม่ได้ ต้องอาศัยพลังของสังคมทั้งสังคมมาช่วยกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแนวนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล และสานต่องานที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว

• เป้าหมายมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้คิด วิเคราะห์ เรียนรู้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21

เพื่อให้ปีแห่งการรวมพลังยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นผลสำเร็จ จึงขอเสนอเป้าหมายมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิด วิเคราะห์ เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยภายในปี พ.ศ.2558 ซึ่งไปพ้องกับการเขาสู่ประชาคมอาเซียนในปีเดียวกัน ดังนี้

- ให้ผลการจัดอันดับการศึกษาไทย ผลการทดสอบ PISA ของไทย ให้อยู่ในอันดับที่ดีขึ้น
- ให้สัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อสามัญเพิ่มขึ้นเป็น 50 : 50
- ให้มหาวิทยาลัยไทยติดอันดับโลกมากขึ้น
- ให้มีการกระจายโอกาสและเพิ่มความเสมอภาคทางการศึกษามากขึ้น

ทั้งนี้ โดยเน้นการส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีศักยภาพเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ จัดและสนับสนุนการศึกษามากขึ้น คือวงการการศึกษา บุคลากรทางการศึกษาของรัฐทั้งหมด ต้องมีความเข้าใจรวมกันว่า การศึกษาของภาคเอกชนเป็นกำลังสำคัญของประเทศ

1. เร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิรูปให้มีความเชื่อมโยงกันทั้งหลักสูตรและการเรียนการสอน ให้ความสำคัญการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับการเรียนรู้ยุคใหม่ การพัฒนาครู และการพัฒนากระบวนการทดสอบ การวัดและประเมินผลที่ได้มาตรฐานและเชื่อมโยงกับหลักสูตรและการเรียนการสอน และการพัฒนาผู้เรียน การที่เข้าใจว่า "ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน" ก็คือ เรื่องปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน ต้องมีการทดสอบประเมินผล ซึ่งการทดสอบประเมินผลของค่านึงถึงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ไม่ใช่เป็นการทดสอบที่ไม่สัมพันธ์กันหรือไม่คำนึงถึงการเรียนการสอน นอกจากนี้ การทดสอบของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งโยงไปถึงระบบการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ปัจจุบันนี้ยังส่งผลต่อการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา กล่าวคือ หากจัดการทดสอบเหมือนที่ผ่านมา จะทำให้คนในวงการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งระบบไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปการศึกษาของตนเอง เนื่องจากผู้เกี่ยวข้อง คือ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง เห็นความสำคัญของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่าการเรียนในระบบ ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาจึงไม่สัมฤทธิ์ผล เพราะผู้เกี่ยวข้องดังกล่าวไม่ให้ความสำคัญ

สวนการประเมินวิทยฐานะความก้าวหน้า ก็ควรจะต้องเชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินสถานศึกษา มีผลกล่าวว่าการให้เด็กคิดเป็นวิเคราะห์เป็น แต่ในบางครั้งก็ยังไม่ได้อธิบายร่วมกันว่าการเรียนการสอนและหลักสูตรเป็นอย่างไร จึงต้องให้หลักสูตรเป็นแกนหลักเพื่อมุ่งไปที่ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และมีผลต่อการพัฒนาครู ประเมินวิทยฐานะและความก้าวหน้าในวิชาชีพครูด้วย ดังนั้นใน 6 เรื่อง คือ ปฏิรูปหลักสูตร ปฏิรูปการเรียนการสอน การทดสอบ/วัดและประเมินผลผู้เรียน การรับบุคคลเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัย การประเมินวิทยฐานะและความก้าวหน้าในวิชาชีพครู และการประเมินสถานศึกษา ต้องเชื่อมโยงไปที่คุณภาพผู้เรียนและผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นหัวใจของนโยบายทั้งหมด

การที่จะดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ทั้งระบบ ต้องมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

- **ต้องเร่งรัดและสานต่อเรื่องปฏิรูปหลักสูตรให้ก้าวหน้าและให้แล้วเสร็จ** โดยจะส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องมากขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะชีวิตที่เหมาะสมทุกระดับชั้นการศึกษา
- **พัฒนากระบวนการเรียนการสอนในปัจจุบันและเพื่อรองรับหลักสูตรใหม่** เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น สอดคล้องกับการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ โดยจะเริ่มจากวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ และการศึกษาวิเคราะห์
- **พัฒนาระบบทดสอบ วัดและประเมินผลทั้งภายในและภายนอก** ให้เป็นเครื่องมือส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีมาตรฐานเทียบเคียงได้กับนานาชาติ โดยเชื่อมโยงกับเนื้อหาสาระในหลักสูตรกับการเรียนการสอน รวมทั้งพัฒนาระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ปฏิรูประบบผลิตและพัฒนาครู

ให้มีจำนวนการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการ มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรปัจจุบัน รองรับหลักสูตรใหม่ และการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ รวมทั้งพัฒนาระบบประเมินวิทยฐานะครูให้เชื่อมโยงกับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ดูระบบสวัสดิการ และลดปัญหาที่บั่นทอนขวัญกำลังใจของครู ให้สอดคล้องประสิทธิภาพการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียน

3. เร่งนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้

สร้างมาตรฐานการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์แบบพกพา (แท็บเล็ต) และพัฒนาเนื้อหาสาระ พัฒนาครู และการวัดประเมินผลที่ได้มาตรฐาน รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่เอื้อต่อการเรียนรู้อัตโนมัติในสังคมไทย ทั้งนี้ แท็บเล็ตเป็นเรื่องสำคัญหนึ่งในนโยบายการศึกษาของรัฐบาล ที่ผ่านมารัฐบาลจะเน้นเฉพาะการจัดให้เด็กได้มีแท็บเล็ต ซึ่งเป็นรายละเอียดว่าเด็กจะได้เมื่อไร จำนวนเท่าไร คัดเนื้อหาไปแล้วอย่างไร หรือมีเนื้อหาที่ร้ายก็ขึ้น แต่เรื่องใหญ่กว่าที่จะต้องเร่งพัฒนา คือ "เนื้อหาสาระ" เพื่อจะให้สิ่งที่เนื้อหาที่ควรรู รูปแบบของแบบทดสอบ แบบฝึกหัด เทคนิค นวัตกรรมใหม่ๆ ที่เด็กได้ใช้กับแท็บเล็ต เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ได้ผลจริง เด็กได้เรียนรู้ที่ดีในการแข่งขันตัวเราไปข้างหน้าแล้ว ที่ต้องโยงไปกับการเรียนรู้ในโลกยุคใหม่ที่มีข้อมูลข่าวสารไม่จำกัด ซึ่งหมายถึงจะต้องมีการพัฒนาครู เพื่อให้เขาจัดการสอนที่มีเนื้อหาสาระแบบนี้ เพราะในโลกยุคใหม่ เราไม่สามารถสอนแบบเดิม เช่น โชเด็กคนหาหาคำแปลอะไร เด็กก็ไปค้นหาในเวลาไม่นาน ก็สามารถตอบได้ แต่จะอย่างไรในการสอนที่ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักค้นหา คิด วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ และสามารถตั้งคำถามได้เอง ฯลฯ ซึ่งเนื้อหาที่บรรจุลงในแท็บเล็ตจะต้องมีมาตรฐานที่ผู้เชี่ยวชาญออกได้ว่าเนื้อหาสาระนี้จะช่วยสร้างเด็กได้จริง เป็นประโยชน์จริง - ไม่ใช่ใครคิดหรือประดิษฐ์แบบเรียน แบบฝึกหัด เนื้อหาสาระอะไรขึ้นมาได้ ก็บรรจุลงไปบนแท็บเล็ต ซึ่งตรงนี้ยังขาดอยู่ และเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการต่อไป

4. พัฒนาคณาภรณ์การอาชีวศึกษาให้มีมาตรฐานเทียบได้กับระดับสากล ให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ

โดยผลักดันให้เกิดการฝึกอบรมคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ มาใช้กำหนดทักษะความรู้ความสามารถที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ผู้มีงานทำ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้า โดยได้รับค่าตอบแทนตามสมรรถนะที่เพิ่มขึ้น โดยไม่ขึ้นกับวุฒิการศึกษาทั้งแบบอนุปริญญาหรือปริญญา ความหมายคือ อาชีพนี้ ระดับนี้ มีความสามารถทางสมรรถนะมากเพียงใด อันจะช่วยให้สถานประกอบการหรือกิจการต่างๆ เพิ่มผลผลิตได้มากขึ้นน้อยเพียงใด และจะแปรกลับมาเป็นรายได้ค่าตอบแทน ทั้งนี้คุณวุฒิวิชาชีพบางประเภท ผู้ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพประเภทนี้ไม่จบปริญญาตรี แต่อาจจะมียารี่ใดหรือเงินเดือนสูงกว่าจบปริญญาตรีก็ได้ ส่งผลถึงเส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพและรายได้ ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนอาชีวศึกษาต่อสามัญเป็น 50:50 และทำให้คนต้องการเข้ามาเรียนสายอาชีวศึกษามากขึ้น เพราะเป็นความก้าวหน้ามีรายได้สูง มีสมรรถนะ ทั้งยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของการอาชีวศึกษาด้วย

5. ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเร่งพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน มากกว่าการขยายเชิงปริมาณ

ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยให้มีการจัดอันดับสถาบันอุดมศึกษาของไทย เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน และจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก (World Class University) ให้มากขึ้น รมว.ศธ.กล่าวว่า การจัดอันดับมหาวิทยาลัยของไทยนั้น เป็นเรื่องที่ต้องแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนบ้านในอาเซียนและประเทศเพื่อนบ้าน เพราะมหาวิทยาลัยของไทยที่ติดอันดับในกลุ่ม 351-400 มีเพียงแห่งเดียวเท่านั้น ส่วนมหาวิทยาลัยที่เหลือจะมีคุณภาพอย่างไร คำตอบคือในยุคนี้มีใครทราบมากนัก ซึ่งคำถามคือเราจะพัฒนาการอุดมศึกษาอย่างไร หากใช้ความคิดว่าทำอะไรได้ดีที่สุดก็ทำกันไป แต่การที่จะรวมมหาวิทยาลัยใดสอนเป็นอย่างไร แนวทางหนึ่งคือเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ แต่อีกแนวทางหนึ่งคือควรที่จะเปรียบเทียบมหาวิทยาลัยด้วยกันเอง โดยใช้กติกาหรือเงื่อนไขที่เหมาะสมและเป็นสากล เพื่อให้คนในวงการศึกษาคิดทราบมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นอย่างไร และมหาวิทยาลัยก็จะทราบว่าจะต้องเป็นอย่างไร ประการสำคัญคือทั้งสังคมก็จะได้รับทราบมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นอย่างไรโดยไม่เกิดความรู้สึกว่าการมาจากมหาวิทยาลัยนี้ ก็รู้สึกจะเข้าที่ ดีแล้วจากอีกมหาวิทยาลัยก็รู้สึกจะไม่ค่อยเก่งเท่าคนอื่น อันนี้คือเป็นความรู้สึกและประสบการณ์ตรงเท่านั้น ไม่ได้อาศัยการวิเคราะห์และการประเมินที่เป็นระบบ ดังนั้น สาระสำคัญของนโยบายนี้ คือ ต้องการให้มีกระຈก เพื่อให้มหาวิทยาลัยสองตัวเอง และต้องการให้สังคมช่วยกันผลักดัน เพราะมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานที่ต้องให้ความเป็นอิสระ ให้มหาวิทยาลัยคิดเอง ไม่ใช่เป็นการสั่งการจากรัฐมนตรี - ขณะเดียวกันสังคมก็ต้องคิดค้นไว้ว่าจะผลักดันให้มหาวิทยาลัยพัฒนาหาหาได้อย่างไร ความหมายในแง่ก็คือ สังคมกับมหาวิทยาลัยไม่เบียดเบียนกัน

6. ส่งเสริมให้เอกชนและทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมจัดและสนับสนุนการศึกษาเพิ่มขึ้น

สนับสนุนความร่วมมือแบบเป็นหุ้นส่วนทางการศึกษารัฐและเอกชน (Public Private Partnership) ตลอดจนเปิดโอกาสให้เอกชนมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร เป็นวิทยากร สนับสนุนการฝึกงานและเรียนรู้การทำงานจริงในสถานที่ทำงาน โดยในส่วนของอาชีวศึกษานั้น การที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาแบบทวิภาคี ก็ยังไม่เพียงพอ แต่ต้องรวมจัดการศึกษาตลอดกระบวนการ คือต้องการหลักสูตรหรือกระบวนการแบบใด ต้องมากำหนดหลักสูตรร่วมกัน โดยรัฐมีหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้เอกชนใหม่มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้มากขึ้น โดยรัฐควรมีหน้าที่ในการกำกับควบคุมเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรมุ่งกำกับควบคุมหรือห้ามเอกชน

7. เพิ่มและกระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

เพื่อประชาชนทุกกลุ่มอายุได้รับบริการการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส และการพัฒนากองทุนเงินกู้ยืมที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (ICL) ให้สามารถเป็นกลไกในการพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสและผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยขอให้ดำเนินการให้เป็นไปตามแนวคิดของกองทุน ICL ตามที่ได้ออกตั้งหรือริเริ่มขึ้นมา ซึ่งต้องอาศัยผู้ ผู้สนใจที่เคยดำเนินการ เข้ามาร่วมดำเนินการอย่างจริงจัง

8. พัฒนาการศึกษานอกระบบและศึกษาตามอัธยาศัย

ด้วยการสนับสนุนและพัฒนาศูนย์การศึกษาและสถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจ สังคม อัตลักษณ์ และความต้องการประชาชนในท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญกับความปลอดภัย การสร้างขวัญกำลังใจให้กับนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

5 กลไก ในการขับเคลื่อน

เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบาย และบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จะมีกลไกขับเคลื่อน 5 ประการ ดังนี้

- 1. เร่งรัดจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา** ตามกฎหมายกำหนด ซึ่งนายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รวม.ศธ.คนล่าสุด ได้ดำเนินการใกล้จะเสร็จแล้ว กฎหมายดังกล่าวเพื่อเปิดโอกาสในการใช้ทรัพยากรใหม่มากขึ้น และประการสำคัญคือ จะทำให้เราสามารถพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น
- 2. จัดตั้งสถาบันเพื่อวิจัยหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอน** เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมาตรฐาน การจัดทำหลักสูตรซึ่งมีการปรับปรุงเป็นระยะมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2551 ทั้งนี้เรื่องสำคัญของการศึกษาประเทศไทยเกี่ยวกับหลักสูตรก็คือ เราใช้วิธีเชิญผู้เชี่ยวชาญมาช่วยกันจัดทำ เมื่อจัดทำเสร็จแล้วก็ตีพิมพ์ จากนั้นผู้เชี่ยวชาญก็จะแยกย้ายไปทำหน้าที่ของตนเอง และอาจจะนัดพบกันอีกครั้งในอีก 5-6 ปี แต่สิ่งที่ขาดไปก็คือ ควรมีองค์กรหรือกลไกที่จะทำการวิจัยพัฒนาเรื่องหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีเอกภาพที่ชัดเจน มีการประเมินได้ว่องไวตรงต่างๆ ทำงานก้าวหน้าไปแลอย่างไร, หลักสูตรเป็นอย่างไร, ครูนักเรียนมีความเห็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดทำหลักสูตรของประเทศ, จึงพบว่าหลักสูตรเล่มหนึ่งมีขนาดเล็ก แต่อาจผลการวิจัยเต็มไปหมดทุกหนทางเหตุได้จึงบอกว่าเด็กชั้นนี้ควรเรียนอะไร และในหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จ ก็มีองค์กรที่ดำเนินการเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้วิธีเชิญผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งบางครั้งก็หลงลืม ไม่ได้ติดตามการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้ง-สถาบันเพื่อวิจัยหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอน
- 3. สร้างความเข้มแข็งของกลไกการวัดผล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผล** พัฒนาให้มีตัวชี้วัดคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของประเทศที่เทียบเคียงได้ในระดับสากล เพื่อประเมินผลสำเร็จของระบบการศึกษาไทยในภาพรวม ซึ่ง ศธ.ต้องหารือกับองค์กรต่างๆ เช่น สทศ. สมศ. เพื่อที่จะทำงานร่วมกัน
- 4. เร่งรัดให้มีพระราชบัญญัติอุดมศึกษา** เพื่อเป็นหลักประกันความเป็นอิสระและความรับผิดชอบต่อสังคมของสถาบันอุดมศึกษา
- 5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด** เพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงาน องค์กร และกลไกที่เกี่ยวข้อง

2 แนวทาง บริหารจัดการ

ในการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายและกลไกดังกล่าวข้างต้น จะดำเนินการเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1. ตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนเรื่องสำคัญต่างๆ** เช่น ผลการทดสอบ PISA ของไทย เมื่อได้ตั้งเป้าหมายให้ผลการจัดอันดับการศึกษาไทยอยู่ในอันดับที่ดีขึ้น ก็จะต้องตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อผลักดันเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยระดมผู้ที่เกี่ยวข้องและภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเริ่มต้นจากคณะกรรมการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบ PISA
- 2. จัดประชุมปฏิบัติการ (workshop) อย่างเป็นระบบ** โดยจะระดมความคิดและการมีส่วนร่วมจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนให้เป็นไปตามนโยบาย

• ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของ ศธ. และทั้งสังคม เพื่อร่วมกันยกเครื่องการศึกษาไทย

รวม.ศธ.กล่าวด้วยว่า

ทั้งหมดนี้เป็นนโยบายสำคัญและแนวความคิดที่จะอาศัยความร่วมมือจากทุกส่วนของ ศธ. เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญจำเป็นมากของประเทศในช่วงนี้และช่วงต่อไป การพัฒนาคนเป็นเรื่องจำเป็นที่เราไม่อาจที่จะละเลยได้ เราจะร่วมกันทำในเรื่องที่ยากและท้าทาย คือที่พูดมาทั้งหมดเป็นเรื่องที่ยากมาก ต้องอาศัยหลายฝ่าย แต่ทุกประเทศนี้จะไปรอด จะอยู่ในเวทีแห่งการแข่งขันยุคใหม่ได้ เราต้องปฏิรูปการศึกษาให้ได้ ต้องพัฒนาคนให้ได้ ดังนั้นแม้จะยาก แต่ต้องพยายามช่วยกันให้ได้ และหวังว่าทั้งบุคลากรของการศึกษาจะช่วยกันคิดต่อว่าเราจะทำกันอย่างไร รวมทั้งเสนอความเห็น เสนอขอแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ก็ยินดีที่จะรับมาพิจารณาร่วมกัน หวังว่าทุกท่านมีความพร้อมที่จะทำงานในเรื่องยากและอาศัยผู้เกี่ยวข้อง ผู้สนใจในสังคมทั้งสังคม เพื่อร่วมกันยกเครื่องการศึกษาไทยให้มีคุณภาพ รวมถึงในการยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยต่อไป

• กำชับให้ทุกหน่วยงานป้องกันแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ไม่มีนโยบายให้หน้าซื่อไปแอบอ้างทั้งด้านดีและลบ

รวม.ศธ.ได้ตอบคำถามของสื่อมวลชน กรณีการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันว่า ถือเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ได้กำชับให้ทุกหน่วยงานทำงานด้วยความสุจริตโปร่งใส กรณีที่เกิดการทุจริตขึ้นแล้ว ก็จะดำเนินการอย่างเคร่งครัด ตรงไปตรงมา เพื่อหาคนทำผิดมาลงโทษและป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก ตั้งแต่การทำงาน การบริหารงาน รวมไปถึงการแต่งตั้งโยกย้าย ทุกอย่างต้องเป็นไปอย่างสุจริต และขอแจ้งไว้ด้วยว่า หากมีใครแอบอ้างถึงตน ซึ่งตนไม่มีนโยบายมอบใครไป หรือว่ามีใครไปแอบอ้างไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ดีหรือเรื่องไม่ดีก็ตาม หากท่านสงสัยก็ให้มาแจ้งกับตนไว้ก่อน หลักการทำงานในเรื่องนี้ คือต้องใช้หลักความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเที่ยงธรรมประกอบกัน

อย่างงี้ก็ตาม การดำเนินการเกี่ยวกับการทุจริต จะใช้นโยบายเข้าไปมากหนักไม่ได้
แม้นโยบายจะต้องทำตรงไปตรงมา แต่จะไปถึงขั้นกำหนดระยะเวลา
ก็จะกลายเป็นการไหลล้นพินิจของฝ่ายการเมืองเขาไปกำหนด แต่ที่สำคัญแน่นอนคือทุกเรื่องต้องไม่ล้มมวย
ตั้งนั้นการจะไปบอกว่าเรื่องนั้นต้องเสร็จเมื่อนั้น เมื่อนี้
หากผู้เกี่ยวข้องบอกว่าต้องมีการสืบสวนสอบสวนและหาหลักฐานอีกมากมาย ก็จะกลายเป็นไปเร่งรัด
อาจจะเสียหายอีกแบบหนึ่ง อย่างไรก็ตามจะทำให้มีประสิทธิภาพ ได้ผลจริง และมีความเที่ยงธรรม

ขอบคุณภาพและเนื้อหาจาก [เว็บไซต์กระทรวงศึกษาธิการ](#)